

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

KARAR

Başvuru no: 8354/04

ESKİ v. Türkiye

5 Haziran 2012

İşbu karar Sözleşme'nin 44 § 2. maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecek olup şekli bazı değişikliklere tabi tutulabilir.

15 Mayıs 2012 tarihinde,

Başkan

Françoise Tulkens,

Yargıçlar

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller

ve Daire yazı isleri müdürü Stanley Naismith'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Dairesi), başvuru ile ilgili yapılan müzakereler sonrasında Davalı Hükümetin görüşleri ve bu görüşler doğrultusunda başvuranın verdiği cevapları da dikkate alarak aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (8354/04no'lu) davanın nedeni, Türk vatandaşı Gökhan Eski'nin ("başvuran") Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne("AİHM" ve "Mahkeme") 6 Şubat 2004 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudan ibarettir.

2. Başvuran, İzmir'de görev yapan avukat S. Cengiz tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ("Hükümet") kendi görevlileri tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuru 1 Ekim 2009 tarihinde, Hükümet'e iletilmiştir. Daire, Sözleşme'nin 29 § 1 maddesinin verdiği yetkiye dayanarak, davanın kabul edilebilirliği ve esası hakkında birlikte karar vereceğini bildirmiştir.

OLAY VE OLGULAR

1. DAVANIN KOŞULLARI

4. Başvuran, 1975 doğumludur ve İzmir'de ikamet etmektedir.

5. 29 Aralık 2002 tarihinde gece yarısı sarhoş olan başvuran, bir takside arkadaşıyla kavga etmiştir. Taksi şoförü karakolun önünde durmuş ve başvuranın arkadaşı şikayette bulunmak için içeri girmiştir. Başvuran, arkadaşının peşinden gitmiştir.

6. Başvurana göre, karakola girdiklerinde arkadaşı polis memurlarına başvuranın kendisinin cep telefonunu çaldığını söylemiştir. Polis memurlarından biri başvuranın ayağına basarak, arkadaşının telefonunu geri vermesini söylemiştir. Başvuran, polis memurunu itmiştir. Sonrasında birkaç polis memuru başvurana saldırmıştır. Başvuran, yarım saat boyunca gözleri bağlı ve elleri kelepçeli bir halde tahta sopa ve coplarla dövülmüştür.

7. Saat 01.40'ta, başvuran Buca Sağlık Merkezi'ne götürülmüştür. Başvuranı muayene eden doktor, başvuranın sırtında büyük çaplı morluk, her iki bacağına ve sol kolunda morluklar, alınının sağ tarafında, sağ kolunda ve parmaklarında şişlik bulunduğunu belirtmiştir. Başvuranın sağ elinin kırılmış olabileceği şüphesiyle, hastaneye sevk edilmesini söylemiştir.

8. Saat 02.15'te hazırlanan İzmir Eğitim Hastanesi raporuna göre, başvuranın sağ bileğinde şişlik ve sol diz bölgesinde hassasiyet tespit edilmiştir. Ayrıca, çekilen röntgen sonucu başvuranın sol kolunun kırık olduğu görülmüştür.

9. 30 Aralık 2002 tarihinde saat 03.47'de İzmir Adli Tıp Kurumu tarafından, aynı gece hazırlanmış olan iki tıbbi rapor dikkate alınarak hazırlanan rapora göre, başvuranın sırtında geniş çaplı birçok morluk, alınının sağ tarafında şişlik ve morluk, bacaklarının arkasında morluklar, sol kolunun üst kısmında morarmış bir bölge ve sağ elindeki parmaklarından birinde şişlik ve morluk tespit edilmiştir. Ayrıca başvuranın sağ kolunun kırık olduğu not edilmiştir. Rapor sonucu, yaralarından dolayı başvuranın on beş gün çalışamayacağı bildirilmiştir.

10. 30 Aralık 2002 tarihli toksikoloji raporu, başvuranın kanında binde 0.98 oranında alkol tespit etmiştir.

11. 2 Ocak 2003 tarihinde, başvuranın avukatı başvuranı cezaevinde ziyaret etmiş ve vücudundaki kötü muamele izlerini not etmiştir. Aynı gün, başvuran kötü muamele iddiasını ayrıntılı bir şekilde avukatına bildirmiştir.

12. 24 Ocak 2003 tarihinde, başvuran, kendisine kötü muamelede bulunan polis memurlarının yargılanması talebiyle, İzmir cumhuriyet savcılığına resmi bir şikayette bulunmuştur.

13. 5 Şubat 2003 tarihinde, başvuran İzmir Adli Tıp Kurumu'nda bir doktor tarafından muayene edilmiştir. Oluşturulan raporda, başvuranın önceki tıbbi raporları ve

röntgenleri göz önünde bulundurulmuş ve başvuranın sağ kolunun hala sargılı olduğu ve yaralarının hala belirgin olduğu belirtilmiştir. Başvuranın, yaralarından dolayı on beş gün çalışamayacağı sonucuna varılmıştır.

14. 12 Mart 2003 tarihinde, İzmir cumhuriyet savcısı, başvurana kötü muamelede bulunmaları nedeniyle on polis memuru aleyhine bir iddianame hazırlamıştır. Başvuran, yargılamalara müdahil olarak katılmıştır.

15. 29 Haziran 2004 tarihinde, İzmir Asliye Ceza Mahkemesi, tanıkların ifadeleri ve tıbbi raporlara dayanarak, Ceza Kanunu'nun 245. maddesi uyarınca, polis memurlarını başvurana kötü muamelede bulunmaları nedeniyle suçlu bulmuştur. Olay günü görev başında olan diğer altı polis memuru beraat etmiştir. Mahkeme, başvuranın karakola vardığında sarhoş olduğuna belirtmiştir. Başvuran, polis memurlarına küfretmeye ve onları tehdit etmeye başlamış, kendini sağa sola atmış ve birkaç polis memuruna vurmuştur. Başvurayı durdurmak için polis memurları, başvuranın ellerini kelepçelemiş, gözlerini bağlamış ve ağzını tıkamışlardır. Polis memurlarından biri, M.G.I, başvurana cop ile vurmuştur. Ayrıca diğer polis memurlarına da başvurana vurmalarını söylemiştir. Dolayısıyla, diğer üç polis memuru da başvurana coplarla vurmuşlardır. Mahkeme bu bulguya dayanarak, başvuranı döven dört polis memurunun davranışlarının, Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ihlaline yol açtığına karar vermiştir. Ceza Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, başvuranın küfür ve tehditlerinin kışkırtma niteliği taşıdığını göz önünde bulundurarak, mahkeme, polis memurlarının cezalarını azaltmış, dolayısıyla her birini para cezasına çarptırmıştır. Ayrıca mahkeme, sanıkların tekrar suç işleme ihtimallerinin bulunmadığına dayanarak, 647 sayılı kanunun 6. maddesi uyarınca, cezalarını ertelemiştir.

16. 7 Mart 2007 tarihinde Yargıtay, beraat kararları hususunda ilk derece mahkemesinin kararını onamış, mahkumiyet kararlarına yönelik olarak, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı yeni Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca dosyanın yeniden incelenmesi gerektiğini belirterek kararı bozmuştur.

17. Dosya bu nedenle İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'ne iade edilmiştir. 17 Ocak 2008 tarihinde İzmir Asliye Ceza Mahkemesi bir kez daha dört sanık polis memurunu başvurana kötü muamelede bulunma hususunda suçlu bulmuş ve her birini para cezasına çarptırmıştır. Mahkeme ayrıca sanıkların tekrar suç işlemeyecekleri kanaatine vararak, 647 sayılı kanun uyarınca cezalarının ertelenmesine karar vermiştir. Temyiz sürecinde, 17 Eylül 2008 tarihinde Yargıtay, ilk derece mahkemesinin, Ceza

Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının 5 yıl geri bırakılması hususunu da incelemesi gerektiğini savunarak bu kararı bozmuştur.

18. 9 Mart 2009 tarihinde İzmir Asliye Ceza Mahkemesi bir kez daha polis memurlarının başvurana kötü muamelede bulduklarına kanaat getirmiştir. Bu nedenle, Ceza Kanunu'nun 245. maddesi uyarınca ilk olarak her birini üç ay hapse mahkum etmiştir. Başvuranın küfür ve tehditler savurmasının Ceza Kanunu'nun 51. maddesinin anlamı dahilinde tahrik teşkil ettiğini dikkate alarak, mahkeme sonradan hapis cezalarını yirmi beş güne düşürmüş ve yirmi beş gün boyunca kamu hizmetlerinden yasaklı tutulmalarına karar vermiştir. Mahkeme sonradan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi doğrultusunda hükmün açıklanmasını geri bırakmıştır. 20 Mart 2009 tarihinde başvuranın itirazı reddedilmiştir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK KURALLARI VE UYGULAMALARI

19. Söz konusu zamanda yürürlükte olan, kötü müdahaleye ilişkin ilgili iç hukuk kuralları ve uygulamalarının şekli *Batu ve Diğerleri v. Türkiye* (no. 33097/96 ve 57834/00, §§ 96-98, AİHM 2004-IV (alıntı)) kararında bulunabilir.

20. Bir cezanın ertelenmesi hususu, Cezaların Ertelenmesi başlığı altında 647 sayılı kanunun 6. maddesinde ele alınmıştır. Bu madde şunu öngörmektedir:

“Adliye mahkemelerince para cezasından başka bir ceza ile mahkum olmayan kimse, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya bir yıla kadar (bir yıl dahil) ağır hapis veya iki yıla kadar (iki yıl dahil) hapis veya hafif hapis cezalarından biriyle mahkum olur ve geçmişteki hali ve suç işleme hususunda eğilimine göre cezanın ertelenmesi ileride suç işlemekten çekinmesine sebep olacağı hakkında mahkemece kanaat edinilirse, bu cezanın ertelenmesine hükmolunabilir. Bu halde ertelemenin sebebi hükümde yazılır.”

21. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi ile düzenlenmiştir. İlgili fıkralar şu şekildedir:

“ ...

(5) Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir... Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukukî sonuç doğurmamasını ifade eder.

(6) Hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için;

a) Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunması,

b) Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması,

c) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,

gerekir.

...

(8) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tâbi tutulur.

...

(10) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir.

(11) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

(12) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir. “

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME’NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

22. Başvuran, gözaltında tutulduğu sırada kötü muameleye maruz kaldığını iddia etmiştir. Başvuran ayrıca sanık polis memurları aleyhine yürütülen ceza yargılamalarının uzunluğundan ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 231. maddesi

uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasından şikayetçi olmuştur. Şikayetlerine ilişkin olarak başvuran, Sözleşme'nin 3, 6 ve 13. maddelerine dayanmıştır.

23. Mahkeme, bu şikayetlerin Sözleşme'nin 3. maddesi yönünden incelenmesi gerektiği kanaatinde dir.

“Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.”

A. Davanın kabul edilebilirliği hakkında

24. Hükümet, iç hukuk yolları tüketilmediğinden, başvurunun reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda, başvuranın, maruz kaldığını iddia ettiği zarara ilişkin idari ve adli mahkemelerde tazminat talebiyle dava açabileceğini ifade etmiştir.

25. Mahkeme, benzer davalarda Hükümet'in ön itirazlarını inceleyip reddettiğini vurgulamaktadır (bkz., özellikle, *Atalay v. Türkiye*, no. 1249/03, § 29, 18 Eylül 2008). Mahkeme, Hükümet tarafından belirtilen hukuk yollarının, bir Sözleşmecî Devlet'in Sözleşme'nin 3. maddesi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi bakımından yeterli görülemeyeceğine ilişkin olarak daha önce vardığı sonuçları yeniden teyit etmektedir. Bu nedenle Mahkeme, mevcut davada, daha önceki tespitlerinden sapmasını gerektirecek herhangi bir özel koşul olmadığını belirtmektedir. Dolayısıyla, Hükümet'in ön itirazını reddetmektedir.

26. Mahkeme, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. paragrafının (a) bendinin anlamı dahilinde, başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olmadığını not eder. Ayrıca, başvurunun hiçbir koşulda kabul edilemez olmadığını belirtir. Bu nedenle başvuru kabul edilebilir olarak nitelendirilmelidir.

B. Davanın esası hakkında

1. 3. maddenin esası bakımından

27. Hükümet başvuranın iddialarına itiraz etmiştir. Özellikle, başvuranın iddialarının asılsız olduğunu ileri sürmüştür.

28. Mahkeme, Sözleşme'nin 3. maddesi kapsamında kötü muamele iddialarının mevcut olması halinde, bu hususun geniş bir incelemeye tabi tutulması gerektiğini

hatırlatmaktadır. Ayrıca, yerel yargılamaların yapılması halinde, olay ve olgulara dair kendi değerlendirmesini yerel mahkemelerinkilerin yerine koymak Mahkeme'nin görevi değildir ve genel bir kural olarak önlerindeki delilleri değerlendirmek bu yerel mahkemelere düşmektedir (bkz. *Gafgen v. Almanya* [GC], no. 22978/05, § 93, AİHM 2010, ve *Derman v. Türkiye*, no. 21789/02, § 25, 31 Mayıs 2011).

29. Mahkeme, başvurana karşı polis memurlarının davranışlarını değerlendirirken, İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'nin, dava dosyasındaki delillere baktıktan sonra başvuranın sanık polis memurlarının dördü tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığına açık olduğuna kanaat getirdiğini gözlemlemektedir (bkz. yukarıda paragraf 15-18).

30. Yukarıda anılanların ışığında Mahkeme ayrıca, başvuranın, görevleri sırasında polis memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığından ve neticesinde vücudunda tıbbi raporlarda belirtilen yaralar oluştuğundan dolayı, Devlet'in Sözleşme'nin 3. maddesi uyarınca bu durumdan sorumlu olduğunu belirtmektedir. Mahkeme bu nedenle, başvuranın maruz kaldığı insanlık dışı muameleden dolayı Sözleşme'nin 3. maddesinin esas yönünden ihlal edildiğine karar verir.

2. 3. maddenin usulü bakımından

31. Hükümet, polis memurları hakkında 5271 sayılı kanunun 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının af kanunu olarak değerlendirilemeyeceğini öne sürmüştür. Bu bağlamda Hükümet, polis memurlarının cezalarının, kararın verildiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde başka kasıtlı bir suç işlemleri halinde uygulanacağını belirtmiştir.

32. Mahkeme, bir bireyin, polis veya diğer benzer Devlet görevlilerinin gözetimi altında tutulduğu sırada, 3. maddenin ihlaline yol açacak bir müdahaleye maruz kaldığına dair güvenilir bir ifade vermesi halinde, bu maddenin Devlet'in Sözleşme'nin 1. maddesinde belirtilen <<kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşmenin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlamak>> şeklindeki genel görevi ile bağlantılı olarak yorumlanması ve olay hakkında dolayısıyla etkili bir resmi soruşturma yapılmasını gerektirdiğini hatırlatmaktadır. Bu tür bir soruşturma, sorumlu olanların tespit edilmeleri ve cezalandırılmaları sonucuna

götürebilmelidir (bkz. *Labita v. İtalya* [GC], no. 26772/95, § 131, AİHM 2000-IV). Mahkemenin yerleşik içtihadına göre, bu husus, yerel adli makamların uygulanan fiziksel ve psikolojik eziyeti hiçbir koşulda cezasız bırakmamaları gerektiği anlamına gelmektedir. Bu durum özellikle halkın hukuk devletine olan güvenini ve desteğini sağlamak noktasında önem arz etmektedir. Ayrıca, kamu makamlarının hukuka aykırı eylemlere tolerans gösterdiği ya da gerekli dikkati göstermediğine ilişkin toplumda oluşabilecek kanaatin önlenmesi açısından da gereklidir (bkz. *Okkalı v. Türkiye*, no. 52067/99, § 65, AİHM 2006-XII (alıntı), ve yukarıda anılan, *Derman*, § 27).

33. Şüphesiz, bu bağlamda hızlı hareket edilmesi gerektiği kesindir. Belirli bir duruma yönelik yapılan bir soruşturmanın ilerlemesine engel teşkil edecek durumların ortaya çıkması olasıdır. Ancak böyle durumlarda, kötü muamele iddialarının soruşturulması hususunda yetkili makamlarca verilecek hızlı bir cevabın, bu makamların hukukun üstünlüğüne uydıklarını gösterme ve hukuka aykırı eylemlere tolerans gösterildiği ya da gerekli dikkat gösterilmediğine ilişkin toplumda oluşabilecek kanaatin önlenmesi açısından gerekli olduğu kabul edilebilir (bkz. yukarıda anılan, *Bati ve Diğerleri*, § 136).

34. Mahkeme ayrıca, bir Devlet görevlisinin 3. maddeyi ihlal eden bir suç işlemesi halinde, bu suç hakkında yürütülen yargılamanın, yargılama sonucunda verilen hükmün zaman aşımına uğramaması ve bu suçlar açısından af çıkarılmasına izin verilmemesi gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, Mahkeme, bir Devlet görevlisinin işkence ve kötü muamele içeren suçlarla suçlanması halinde, soruşturma ve yargılama boyunca görevden uzaklaştırılması gerektiğini ve mahkum edilmesi halinde, görevden alınması gerektiğini vurgulamaktadır (bkz. *mutatis mutandis*, *Abdülşamet Yaman v. Türkiye*, no. 32446/96, § 55, 2 Kasım 2004, ve *Serdar Güzel v. Türkiye*, no. 39414/06, § 42, 15 Mart 2011).

35. Mevcut davanın olaylarına bakarak Mahkeme, başvuranın şikayeti üzerine, cumhuriyet savcısının 12 Mart 2003 tarihinde sanık polis memurları aleyhine ceza yargılaması başlattığını gözlemlemektedir. Bu yargılamalar 9 Mart 2009 tarihinde sona ermiştir. Altı yıl süren bu süreç, sorumlu olanların cezalandırılmasını gerektiren çabukluk ilkesine ters düşmektedir. Ayrıca dava dosyasında, polis memurlarının bu süreç boyunca görevlerinden uzaklaştırıldıklarına dair herhangi bir belirti

bulunmamaktadır. Ek olarak, yetkili makamlar da bu polis memurları aleyhine herhangi bir disiplin işlemi başlatmamışlardır.

36. Mahkeme tarafından karara bağlanacak diğer konu; ulusal makamların, başvurana kötü muamelede bulunmakla suçlanan polis memurlarının soruşturulması ve bu kişilerin cezalandırılmasına yönelik olarak yetkileri dahilindeki her şeyi yapip yapmadıkları, yaptılarsa da ne dereceye kadar yaptıkları ve bu kişilere yeterli ve caydırıcı yaptırımlar uygulayıp uygulamadıklarını tespit etmektedir. Bu bağlamda Mahkeme, mağdurun davranışına bakılmaksızın, işkence, insanlık dışı ve aşağılayıcı davranış veya cezalandırmanın yasaklanmasının muhakkak niteliğini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, tahrik, bir bireye şiddetli kötü muamele uygulamanın gerekçesi olarak nitelendirilemeyecektir, dolayısıyla Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlaline sebep olmaktadır (yukarıda anılan, *Atalay*, § 43). Bu bağlamda Mahkeme ilk olarak, İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'nin, başvuranın polis memurlarına karşı küfür ve tehditler savurmasının eski Ceza Kanunu'nun 51. maddesinin anlamı dahilinde tahrike yol açtığına kanaat getirdiğini ve neticesinde, kötü muamelede bulunmakla suçlanan polis memurlarının hapis cezası sürelerinin düşürüldüğünü not etmektedir. İkinci olarak, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanması geri bırakılmıştır (bkz. yukarıda, paragraf 17 ve 18). Mahkeme'nin görüşüne göre, bu iki eksikliğin, Sözleşme'nin kötü muameleden korumaya yönelik standardına uygun olduğu düşünülemez. Mahkeme'nin içtihadına göre, bu tür cezaların ertelenmesi, mahkumiyet hükümlerinin etkisiz kalmasına yol açtığından, kuşkusuz kabul edilemez "tedbirler" kategorisine girmektedir (bkz. yukarıda anılan, *Okkalı*, §§ 73-78, ve *Zeynep Özcan v. Türkiye*, no. 45906/99, §§ 40-46, 20 Şubat 2007). Bu hususta, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi ile düzenlenen, hükmün açıklanmasının geri bırakılması ilkesi, cezanın infazının ertelenmesinden daha güçlü bir etkiye sahiptir ve sanıkların cezadan muaf tutulması ile sonuçlanmaktadır. Bunun nedeni, ilkinin uygulanması, suçlunun erteleme hükmüne uyması koşuluyla, kararı ceza dahil olmak üzere tüm sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırmakta, ancak ikincinin uygulanması halinde ne karar ne de karara dayalı mahkumiyetin varlığı sona ermemektedir. Bu nedenle Mahkeme, incelenen yerel mahkeme kararının, hakimlerin, hukuka aykırı ciddi davranışlara hiçbir şekilde göz yumulamayacağını göstermekten ziyade, bu tür davranışların sonuçlarını aza indirmek için kendi takdir yetkilerini kullandıklarını gösterdiğini düşünmektedir. Yukarıda anılanlar ışığında, Mahkeme, polis memurlarının

kovuşturulmasında gözlemlenen eksikliklerden ve bu kişilere karşı herhangi bir disiplin tedbirinin alınmamasından dolayı, Sözleşme Devlet'in, Sözleşme'nin 3. maddesi uyarınca usul bakımından yükümlülüklerini yerine getirmediğine kanaat getirir.

37. Dolayısıyla, Sözleşme'nin 3. maddesi usul bakımından ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

38. Başvuran, manevi tazminat olarak 30,000 Euro (EUR) talep etmiştir.

39. Hükümet, talebe itiraz etmiştir.

40. Mahkeme, başvuranın acı ve ızdıraba maruz bırakıldığı ve bunun yalnızca Mahkeme'ce tespit edilen ihlal ile telafi edilemeyeceği kanaatindedir. Tespit edilen ihlalin niteliğini dikkate alarak ve hakkaniyet temelinde hükmederek Mahkeme, manevi tazminat olarak başvurana 19,500 Euro ödenmesine karar verir.

B. Masraf ve Giderler

41. Başvuranın temsilcisi, İzmir Barolar Birliği'nden 883 Euro adli yardım aldığını ifade etmiştir. Bu bağlamda, İzmir Barosu'nun adli yardım kuralları uyarınca, yargılamalar sonucunda Mahkeme'nin başvurana adil tazmin ödenmesine hükmetmesi halinde, başvuranın söz konusu miktarı İzmir Barosu'na ödemesi gerekeceğini belirtmiştir. Başvuranın ayrıca avukatlık ücreti olarak temsilcisine toplam tazminat miktarının %5'ini ödemesi gerekecektir. Başvuranın temsilcisi ayrıca, Mahkeme önünde oluşan masraf ve giderler için 78 Euro talep etmiştir.

42. Hükümet taleplere itiraz etmiştir.

43. Mahkeme'nin içtihadına göre, bir başvurana, masraf ve giderler yalnızca gerçekten ve zorunlu olarak oluştuğu ve miktar bakımından makul olduğu tespit edildiği takdirde tazmin edilir. Mevcut davada Mahkeme, elindeki belgeleri ve yukarıdaki kriterleri dikkate alarak, başvurana tüm masraflar için 1,000 Euro ödenmesini makul görür.

C. Gecikme faizi

44. Mahkeme, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

BU GEREKÇELERLE MAHKEME OY BİRLİĞİYLE

1. Başvurunun kabul edilebilir olduğunu *beyan eder*;
2. Sözleşme'nin 3. maddesinin esas bakımından ihlal edildiğine *karar verir*;
3. Sözleşme'nin 3. maddesinin usul bakımından ihlal edildiğine *karar verir*;
4. a) Davalı Devlet'in başvurana, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. paragrafı gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere;
 - (i) manevi tazminata ilişkin olarak, vergi olarak ödenmesi gereken miktar hariç olmak üzere 19,500 Euro (on dokuz bin beş yüz euro) ödenmesine;
 - (ii) masraf ve giderlere ilişkin olarak, vergi olarak ödenmesi gereken miktar hariç olmak üzere 1,000 Euro (bin euro) ödenmesine;b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren, ödeme gününe kadar, yukarıda bahsedilen miktara, Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranda basit faizin uygulanacağına *karar verir*;
5. Başvuranın adil tazmine ilişkin diğer taleplerini *reddeder*.

İşbu karar, İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca, 5 Haziran 2012 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Daire Yazı İşleri Müdürü

Françoise Tulkens
Başkan

*Adalet Bakanlığı Uluslar arası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından Türkçe tercüme edilmiş olup, gayri resmi tercümedir.